

DSBcB(0)40 Starověká Sparta

PhDr. Jiří Kouřil, M.Sc., Ph.D.

213777@mail.muni.cz

Informace o kurzu

- 4 kr.
 - učebna C11
-
- středa 08:00 – 09:40

Ukončení

- přednášky nepovinné
- **2 varianty ukončení:**
 - 1. v. – **hromadný pohovor**
 - podmínky:

 - max. 2 absence
 - účast na opakovací soutěži
 - 2. v. – **test**
 - 80%
 - za každou účast +2%
 - účast na soutěži či hromadném pohovoru +4%
 - účast na akci Antické společnosti +5%
 - body na hodině za aktivitu +1% (+)

Září 2019?:

- Exkurze do Řecka se zaměřením na starověký sport a vojenství
 - X
 - Expedice
-

- Dějiny a rekonstrukce antického sportu a vojenství
- Dějiny starověkého „sportu“ (Řecko)
- Dějiny starověkého „sportu“ (Řím)
- Dějiny starověkého vojenství (Přední východ, Řecko)
- Expedice po stopách tažení Alexandra Velikého
- Sportovní, vojenské a etické ideály od antiky k rytířskému středověku
- Zdraví, životní styl a medicína ve starověku

témata

- 1) Mytologický původ Lakedaimonu, nejstarší dějiny, Lelegové, příchod Dóru
- 2) První messénská válka, podmanění Amykel a okolí, války s Argem, bitva u Hysií (669/8 BC)
- 3) Druhá messénská válka a vliv olympijské agonothesie na rozvrstvení sil, Aristomenés, rhodská aristokracie x pád messénské atletiky a nahrazení hegemonie v Olympii Spartou

- 4) Lykurgovy zákony, proměna ústavy, vliv nové ústavy a genetiky na spartský somatotyp
- 5) Vývoj po řecko-perské války a role Sparty v nich, třetí messénská válka
- 6) Peloponéská válka a Peloponéský spolek
- 7) Agésilaos, hegemonie Sparty a ztráta jejích pozic
- 8) Epilog – Sparťané v roli žoldáků, úpadek a zničení Sparty
- 9) Spartské kolonie, spartské vojenství (Xenofón)
- 10) Životní styl Sparťanů, oligarchie? vs. otrokářská demokracie, isonomia-isomoiria
- 11) Sport a hry ve Spartě, role olympijského vítěze
- 12) Role Sparty v dalších dějinách

výběr literatury – prameny

- *Antické válečné umění aj. spisy*. Praha: Svoboda, 1977.
- HÉRODOTOS. *Dějiny*. Edited by B. Borecký, Translated by J. Šonka. Praha: Academia, 2004. 548 s.
- PAUSANIAS. *Cesta po Řecku. I.* Vyd. 1. Praha: Svoboda, 1973. 581 s.
- PAUSANIAS. *Cesta po Řecku. II.* Vyd. 1. Praha: Svoboda, 1974. 428 s.
- PLÚTARCHOS, *Životopisy slavných Řeků a Římanů*. Transl. by V. Bahník. Praha: Arista, 2006. 856 s.
- PLÚTARCHOS, *Životopisy slavných Řeků a Římanů*. Transl. by V. Bahník. Praha: Arista, 2007. 840 s.
- THUKYDIDES. *Dějiny peloponnéské války*. Praha: Odeon, 1977.
- XENOFÓN, *Anabaze*. Transl. by Jaroslav Šonka. Praha: Odeon. 1974.
- XENOFÓN, *Lakedaimonské zřízení (Obsaž.) : Řecké dějiny*.
- XENOFÓN, *Vzpomínky na Sókrata aj. spisy*. Ed. & Transl. by V. Bahník. Praha: Svoboda, 1972. 450 s.

výběr literatury – sekundární literatura

- Baltrusch, E., *Sparta: Geschichte, Gesellschaft, Kultur.*
 - Cartledge, P., *Sparta: Heroická historie.*
- Cartledge, P., *The Spartans: The World of the Warrior-Heroes of Ancient Greece.*
 - Fitzhardinge, L. F., *The Spartans.*
 - Forrest, W. G., *A History of Sparta 950-192 B.C.*
 - Kennell, N. M., *The Gymnasium of Virtue.*
 - Matyszak, P., *Sparta: Rise of a Warrior Nation.*
 - Oliva, P., *Sparta a její sociální problémy.*
 - Pomeroy, S. B., *Spartan Women.*
- Rusch, S. M., *Sparta at War: Strategy, Tactics and Campaigns, 550-362 BC.*
 - Sekunda, N., *Spatské vojsko.*
- Shepherd, W., *Pylos and Sphacteria 425 BC: Spartan Island of Disaster.*
- Welwei, K. W., *Sparta: Aufstieg und Niedergang einer antiken Grossmacht.*

Legacy of Sparta

- <https://www.youtube.com/watch?v=wtax3Fl-UZo>
- seřazení obrázků soudobých i pozdějších osobností k úryvkům vztahujícím se ke Spartě
 - 10 skupinek
 - vítězná skupina +3% k testu
 - **úkol (po 1b):**
 - 1. přidat obrázek k úryvku/ obrazu,
 - 2. napsat jméno spisovatele/ malíře na obrázku,
 - 3. napsat jméno knihy/ básně/ obrazu, ...,
 - 4. bonusové úkoly, př. událost atp. (zmíněno na úryvku).

